



2024 թվականի հունվար

ՋՐՀԵՂԵՂՆԵՐԻՑ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

– Սենակի (Վրաստան)



Երկու խոսքով

Վրաստանի մունիցիպալիտետ Սենակին զգալի առաջընթաց է գրանցել կլիմայական գործողություններում պարտավորվելով նվազեցնել ջերմոցային գազերի (ՋԳ) արտանետումները 35%-ով և բարձրացնելով դիմակայունությունը՝ հարմարվողականության միջոցառումների միջոցով: Այս ջանքերը «Քաղաքապետերի դաշնագիր» նախաձեռնության մի մասն են, որն ընդգծում է կայուն զարգացմանը Սենակիի նվիրվածությունը:

Նախապատմություն

Սենակիին սպառնում են բազմաթիվ կլիմայական վտանգներ, այդ թվում՝ սողանքները, ջրհեղեղները, ուժեղ քամիները և առատ տեղումները: Այս ռիսկերն ազդում են հատկապես այնպիսի խոցելի տարածքների վրա, ինչպիսիք են Սենակի քաղաքը և նրա շրջակա գյուղերը Տեխուրա և Ռիոնի գետերի երկայնքով: Այս մարտահրավերներին դիմակայելու համար Սենակին մշակեց համապարփակ «Կայուն Էներգետիկ զարգացման և Կլիմայի պահպանության գործողությունների ծրագիր» (ԿԷԶԿՊԳԾ), որը համահունչ է Քաղաքապետերի դաշնագրի՝ մեղմման, հարմարվողականության և ապահով Էներգիայի սկզբունքներին: Ամեն տարի Սենակիի բնակչության 30%-ը, ինչպես նաև ենթակառուցվածքները (ճանապարհներ, կամուրջներ) և գյուղատնտեսական դաշտերը ենթարկվում են կլիմայի փոփոխության հետևանքով առաջացած բնական վտանգների:

Գործողության Նկարագրություն

01

Ռիոնի գետի ամբարտակ (Զեմոչազաղիդի համայնք)

- Արժեք՝ 1,360,990.00 լարի (մոտ 486,000.00 €).
- Ֆինանսավորում. ՄԱԿ-ի Հարգացման ծրագրի և Կանաչ կլիմայի հիմնադրամի աջակցությամբ այս ջանքերը ներառում էին գաբիոնների և ամբարտակների տեղադրում գետերի վարարումը կանխելու համար՝ գետային ջրհեղեղներից պաշտպանելով տեղական տնային տնտեսությունները և գյուղատնտեսական հողերը:

02

Տեխուրա գետի ամբարտակ (Ախալսոֆելի համայնք)

- Արժեք՝ 4,888,888.00 լարի (մոտ 1,746,000.00 €)
- Այս նախաձեռնությունը պաշտպանեց Ախալսոֆելի գյուղի գյուղատնտեսական հողերը՝ այն մշակելու նոր հնարավորություններ տալով և նվազեցնելով հեղեղումների վտանգները տեղական ենթակառուցվածքների և բնակելի տների համար:

03

Ռիոնի գետի ամբարտակ (Թեքլաթի գյուղ)

- Արժեք՝ 3,940,683.00 լարի (մոտ 1,407,400.00 €)
- Թեկլաթի գյուղում իրականացվել են ամբարտակային աշխատանքներ՝ ուղղված առատ տեղումների ժամանակ կարևոր ենթակառուցվածքների և բնակելի տարածքների պաշտպանությանը գետերի վարարումների բացասական հետևանքներից:

Կիզակետում

Սենակիի նախաձեռնությունները հաջողությամբ մեղմացրել են ճանապարհներին և այլ էական ենթակառուցվածքներին հասցված վնասը ինչպես ջրհեղեղների, այնպես էլ գետային ջրհեղեղների ժամանակ՝ ապահովելով բնակիչների համար կենսական ծառայությունների անխափան հասանելիություն:

Սենակի



բնակչությունը

51 800

Տարածք՝

520,7 կմ2

Քաղաքապետերի դաշնագիրը ստորագրել է

Մարտ, 2023թ.

CO₂ արտանետումների նվազեցման թիրախ

35%

Թիրախ ոլորտը, կլիմայական վտանգ(ներ)ը և բնակչության խոցելի խմբերը

Թիրախ ոլորտ.

- Գյուղատնտեսություն և գյուղական զարգացում. կլիմայական վտանգների հանդեպ գյուղատնտեսության կայունության ուժեղացում, ինչպիսիք են ջրհեղեղները և սողանքները, հատկապես այն տարածքներում, որոնք խոցելի են գետերի վարարման և առատ տեղումների համար:
- Ենթակառուցվածք. կլիմայական վտանգների հանդեպ երանակային իրադարձությունների ազդեցությունից կարևոր ենթակառուցվածքների, այդ թվում՝ ճանապարհների, կամուրջների և կոմունալ ծառայությունների պաշտպանություն՝ բնակիչների համար ծառայությունների շարունակականության ապահովում:

Կլիմայական վտանգներ.

- Ջրհեղեղ. Ռիոնի և Տեխուրա գետերին մոտ լիներու պատճառով Սենակիին առատ անձրևների ժամանակ գետային ջրհեղեղի վտանգ է սպառնում վտանգելով տները, գյուղատնտեսական հողերը և ենթակառուցվածքները:
- Սողանքներ. Համայնքը նաև ենթարկվում է սողանքների, հատկապես լեռնոտ և լեռնային շրջաններում, ինչը վտանգ է ներկայացնում բնակավայրերի և տրանսպորտային ուղիների համար:
- Ուժեղ քամի և հորդառատ անձրև:

Բնակչության խոցելի խմբերն են.

- Գյուղական համայնքներ: Գյուղական բնակավայրերի բնակիչները, ներառյալ գետերի երկայնքով և լեռնոտ տեղանքում գտնվող գյուղերը, որոնք հատկապես խոցելի են ջրհեղեղների և սողանքների ազդեցությունից: Հարմարվողականության միջոցառումները նպատակ ունեն պաշտպանել այս համայնքները և բարձրացնել նրանց ճկունությունը ենթակառուցվածքների բարելավման և գյուղատնտեսության աջակցության միջոցով:
- Գյուղատնտեսական աշխատողներ: Ֆերմերները և գյուղատնտեսության աշխատողները մեծապես ապավինում են կայուն եղանակային օրինաչափություններին՝ բերքի մշակման և ապրուստի համար: Սենակիի նախաձեռնությունները նպատակ ունեն ապահովել գյուղատնտեսական հողատարածքները ջրհեղեղներից և կլիմայական այլ ռիսկերից՝ աջակցելով կայուն գյուղատնտեսական գործելակերպին:

Ձեռքբերումներ:

Չեմոխալադիդի գյուղ. Թափապատման աշխատանքները կրկնվող գետային հեղեղումներից պաշտպանել են 200 տնային տնտեսություններ, որոնք կազմում են գյուղի բնակչության 90%-ը, ինչպես նաև պաշտպանել անասուններին և մշակովի տարածքները:



Ախալստֆելի գյուղ. Կանխվել է սելավաջրերից գյուղատնտեսական հողատարածքների վնասումը: Ծրագիրը նպաստեց նախկինում անօգտագործելի տարածքների մշակմանը, ինչը օգուտ տվեց տեղի բնակչության 60%-ին և նպաստեց գյուղատնտեսության զարգացմանը, մասնավորապես, պերուկի բուծմանը:



Ենթակառուցվածքների պաշտպանություն: Ձեռնարկված միջոցառումները մեղմացրել են ճանապարհներին և այլ կենսական նշանակություն ունեցող ենթակառուցվածքներին հասցված վնասը ինչպես ջրհեղեղների, այնպես էլ գետային ջրհեղեղների ժամանակ՝ բարձրացնելով համայնքի անվտանգությունը և ապահովելով հիմնական ծառայությունների շարունակականությունը:



Ծախսերի խնայողություն – 270,000 լարի (մոտ 96,390 €)



Կրկնօրինակման խորհուրդ:

Ֆինանսավորման ռազմավարություն: ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ, ներառյալ միջազգային դրամաշնորհները, ինչպիսին է Green Climate Fund-ը, և համաֆինանսավորման համար համակարգել գործողությունները տեղական և ազգային կառավարությունների հետ:



Համայնքի ներգրավվածություն: Ներգրավել տեղական համայնքներին պլանավորման և իրականացման փուլերում՝ երաշխավորելով որ ծրագրերը բավարարում են տեղական կարիքները և արդյունավետորեն բարձրացնում են համայնքի ճկունությունը:



Համապարփակ պլանավորում: Իրականացնել խոցելիության մանրակրկիտ գնահատումներ՝ հարմարվողականության միջոցառումների համար առաջնահերթ ոլորտները բացահայտելու համար հաշվի առնելով ինչպես բնօրինակ, այնպես էլ կանխատեսվող կլիմայական ռիսկերը:



🔗 **ՕԳՏԱԿԱՐ ՀՂՈՒՄՆԵՐ**

<https://www.facebook.com/CityHallOfSenakiMunicipality>

€

Ծրագրի ֆինանսավորումը

➤ **Ֆինանսավորման աղբյուր(ներ):**
Հ ա Ր մ ա Ր վ ո ղ ա կ ա ն ու թ յ ա ն միջոցառումներն իրականացվում են Դոկորներ-ՄԱԿ զարգացման ծրագրի, Կանաչ կլիմայի հիմնադրամի, ինչպես նաև կենտրոնական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ֆինանսական միջոցներով:

➤ **Ընդհանուր գումարը՝**
4,117,700.00 €

ԿԱՊ

Ծրագրի մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում

Դալի Կաչիբայա
Տնտեսական զարգացման,
վիճակագրության և գույքի
կառավարման բաժնի ավագ մասնագետ

+995 599 857552

ենք կապվել՝

Պարոն Վախթանգ Գադելյա
Պաշտոն՝ Սենակիի քաղաքապետ
Էլ.փոստ՝ v.gadela@senaki.gov.ge
Հեռախոս՝ +995 599 304 400

dalikachibaia@gmail.com